

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä helmikuuta 2015

125/2015

Valtioneuvoston asetus

vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2015

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annetun valtioneuvoston asetuksen (194/2002) 3, 4 ja 23 § ja 26 §:n 7 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 § asetuksessa 250/2005 sekä 26 §:n 7 momentti asetuksessa 399/2011,

muutetaan 1 §:n 2 ja 4 momentti, 2 §:n 6 kohta, 8 kohdan suomenkielinen sanamuoto ja 9 kohta, 5 §, 8 §:n 1 momentin 2, 4 ja 5 kohta, 13 §:n 9 kohta, 15 §:n 2 momentti, 16 §, 17 §:n 1 ja 3 momentti, 18 §, 19 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 momentti, 26 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 27 §:n 2 momentti, 27 a §, 28 §:n 1 ja 4 momentti, 29 §, 29 a §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale, 30 §:n 3 ja 4 momentti, 34 §:n 2 ja 4 momentti sekä 36 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 4 momentti, 27 §:n 2 momentti, 29 §, 29 a §:n 1 momentti sekä 2 momentin johdantokappale ja 34 §:n 4 momentti asetuksessa 250/2005, 2 §:n 6 kohta, 8 §:n 1 momentin 2 kohta, 15 §:n 2 momentti, 17 §:n 1 ja 3 momentti, 25 §:n 1 momentti ja 26 §:n 1 ja 2 momentti asetuksessa 399/2011, 2 §:n 8 kohdan suomenkielinen sanamuoto ja 9 kohta, 18 §, 19 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 ja 4 momentti, 30 §:n 3 ja 4 momentti sekä 36 § asetuksessa 263/2009, 5 § osaksi asetuksissa 263/2009 ja 399/2011, 8 §:n 1 momentin 4 kohta, 26 §:n 4 momentti, 27 a § ja 34 §:n 2 momentti asetuksessa 474/2013 sekä 13 §:n 9 kohta asetuksessa 536/2007, sekä

lisätään asetukseen uusi 33 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Jos vaarallisten aineiden kuljetus alkaa, suoritetaan tai päättyy muualla kuin Suomessa, sovelletaan vaarallisten aineiden tiekuljetukseen Suomessa tätä asetusta sekä Liikenteen turvallisuusviraston määräystä tai vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista (ADR) tehtyä eurooppalaista sopimusta (SopS 23/1979).

Maastoliikennelaisissa (1710/1995) tarkoitetussa maastossa ja moottorikelkkailureitillä

tapahtuvaan vaarallisten aineiden kuljetukseen sovelletaan tiekuljetusta koskevia säännöksiä, jollei Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä toisin määrätä.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

6) *Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä* vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä annettua Liikenteen turvallisuusviraston määräystä;

8) säiliöllä säiliöajoneuvoa, irrotettavaa säiliötä, monisäiliöajoneuvoa, MEG-konttia, UN-säiliötä ja säiliökonttia;

9) irtotavarakontilla Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 6.11 tarkoitettuja irtotavarakontteja;

5 §

Vaarallisten aineiden luokitus

Vaarallisten aineiden luokituskriteereistä ja luokitukseen liittyvistä testeistä määrätään Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä.

Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 2.2 tarkoitetuissa tapauksissa aineen luokittelee tai luokituksen hyväksyy Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Säteilyturvakeskus luokittelee kuitenkin tällöin radioaktiiviset aineet tai hyväksyy niiden luokituksen. Viranomainen voi vaatia, että aineen lähettäjä esittää tulokset testeistä luokituksen selvittämiseksi.

Suomi tunnustaa ADR- ja RID-määräyksissä sekä VAK-direktiivissä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen tai sen valtuuttaman muun toimielimen suorittaman aineen luokituksen ja luokituksen hyväksymisen.

8 §

Kuljetuksen suorittaja ja kuljettaja

Kuljetuksen suorittajan ja kuljettajan velvollisuuksista säädetään VAK-lain 9 ja 10 §:ssä. Ottaessaan vaarallisia aineita kuljettaviksi kuljetuksen suorittajan ja kuljettajan on lisäksi lähtöpaikalla erityisesti:

2) varmistettava, että lähettäjältä on saatu Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä vaaditut tiedot kuljetettavista vaarallisista aineista ja että vaaditut asiakirjat ovat mukana kuljetusyksikössä;

4) varmistettava, että määräaika säiliöiden seuraavalle tarkastukselle ei ole umpeutunut; määräajan umpeuduttua säiliön saa kuljettaa tarkastettavaksi, hävitettäväksi tai sen sisältämän aineen hävittämistä varten Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä määrätyn ehdoin;

5) varmistettava, että Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä määrättyjä vaarallisten aineiden määrärajoituksia kuljetusyksikköä kohti ei ole ylitetty;

13 §

Säiliön sekä irtotavara-ajoneuvon ja -kontin täyttäjät

Säiliön sekä irtotavara-ajoneuvon ja -kontin täyttäjää koskevat erityisesti seuraavat velvollisuudet:

9) täyttäessään vaarallista irtotavaraa ajoneuvoon tai konttiin hänen on varmistettava, että täytössä sovelletaan Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvun 7.3 määräyksiä.

15 §

Henkilöstön koulutus

Vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyviä tehtäviä hoitamaan ryhtyvällä on oltava asianmukainen koulutus, joka tulee varmistaa aloitettaessa uutta työsuhdetta.

16 §

Pakkauksen valmistajan ja jälleenmyyjän tiedonantovelvollisuus

Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen A liitteen 6.1.1.5, 6.3.2.3, 6.4.2.12, 6.5.1.1.4 ja 6.6.1.4 kohdassa tarkoitettujen pakkauksen valmistajan ja myöhemmän jälleenmyyjän on annettava tiedot noudatettavista menettelytavoista sekä kuvaus suljinten ja muiden tarvittavien osien tyypeistä ja mitoista, jotta voidaan varmistua siitä, että kuljetukseen tarjottava pakkaus täyttää säädetyt ja määrätty vaatimukset.

17 §

Kuljettaviin painelaitteisiin kuuluvat paine-astiat

Suomi tunnustaa kuljettaviin painelaittei-

siin kuuluville paineestioille ja niiden lisälaitteille kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin mukaisesti myös muualla kuin Suomessa suoritettujen ja ulkomaisen yrityksen Suomessa suorittamat vaatimustenmukaisuuden arvioinnit, vaatimustenmukaisuuden uudelleenarvioinnit, määräaikaistarkastukset ja muut vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi suoritettavat toimenpiteet.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua materiaalin kestävydestä tulee paineestiassa olla vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettujen pakkausten, säiliöiden ja irtotavarakonttien vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja tähän liittyviä tehtäviä suorittavista tarkastuslaitoksista annetun valtioneuvoston asetuksen (124/2015) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vaatimustenmukaisuusmerkinnän ja tarkastuslaitoksen tunnusnumeron jäljessä merkintä ”-40 °C” tai muu Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymä merkintä.

18 §

Pakkauksen vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävän pakkauksen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta säädetään vaarallisten aineiden kuljetukseen tarkoitettujen pakkausten, säiliöiden ja irtotavarakonttien vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja tähän liittyviä tehtäviä suorittavista tarkastuslaitoksista annetussa valtioneuvoston asetuksessa.

19 §

ADR- ja RID-pakkausten käyttö

Vaarallisten aineiden kuljetuksessa saa pakkauksina, kuljetettaviin painelaitteisiin kuuluvia pakkauksia lukuun ottamatta, käyttää myös voimassa olevien ADR- tai RID-määräysten taikka VAK-direktiivin mukaan tyyppihyväksytyjä pakkauksia, IBC-pakkauksia ja suurpäälyksiä. Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä tarkoitetuissa tapauksissa muovipakkausten pudotuskoe on ADR- ja RID-määräyksistä sekä VAK-direktiivistä poiketen tehtävä -40 °C:n lämpötilassa.

lassa. Pakkauksessa tulee tällöin olla säännösten mukainen merkintä pudotuskokeen lämpötilasta taikka rahtikirjaan tai vastaavaan lähetykskirjaan on tehtävä merkintä: ”Pakkaus ADR/RID-määräysten mukainen, koestettu -40 °C”.

25 §

Kuljetettaviin painelaitteisiin kuuluvat säiliöt

Suomi tunnustaa kuljetettaviin painelaitteisiin kuuluville säiliöille ja niiden lisälaitteille kuljetettavista painelaitteista annetun direktiivin mukaisesti myös muualla kuin Suomessa suoritettujen ja ulkomaisen yrityksen Suomessa suorittamat vaatimustenmukaisuuden arvioinnit, vaatimustenmukaisuuden uudelleenarvioinnit, määräaikaistarkastukset ja muut vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi suoritettavat toimenpiteet.

26 §

Asiakirjat

Lähtäjän on vaarallista ainetta kuljetettavaksi jättäessään annettava Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä määrättyissä tapauksissa kuljetuksen suorittajalle rahtikirja tai vastaava lähetykskirja, johon on merkitty Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä vaaditut tiedot kuljetettavaksi jätetyistä aineista. Jos vaarallisen aineen tiekuljetusta suurkontissa tai ajoneuvossa seuraa merikuljetus, lähtäjän on liitettävä rahtikirjaan tai vastaavaan lähetykskirjaan IMDG-säännösten mukainen kontin tai ajoneuvon pakkaustodistus.

Kuljetuksen suorittajan on toimitettava ajoneuvon miehistölle Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä mainituissa tapauksissa kirjalliset turvallisuusohjeet hyvissä ajoin ennen kuljetuksen aloittamista.

Ajoneuvon jokaisella miehistön jäsenellä tulee olla mukana valokuvalla varustettu henkilötodistus, jos kuljetettavan vaarallisen aineen määrä tai aktiivisuus ylittää Liikenteen

turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 1.10 määrättyt raja-arvot.

27 §

Kuljetus

Henkilöiden kuljettaminen vaarallisia aineita kuljettavassa kuljetusyksikössä on kielletty lukuun ottamatta kuljetusyksikön miehistön jäseniä, jos Liikenteen turvallisuusviraston määräyksellä ei toisin määrätä.

27 a §

Tilapäisen säilytysalueen turvaaminen

Jos kuljettavan vaarallisen aineen määrä tai aktiivisuus ylittää Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 1.10 määrättyt raja-arvot, sovelletaan VAK-lain 11 d §:n 4 momenttia vaarallisen aineen kuljetukseen liittyvään tilapäiseen säilytykseen terminaalissa, ajoneuvovarikolla ja muulla vastaavalla alueella. Terminaalin, ajoneuvovarikon tai muun vastaavan alueen tulee mahdollisuuksien mukaan olla hyvin valaistu, yleinen pääsy alueelle estetty ja alue muutoinkin huolellisesti turvattu.

28 §

Vaaralliset aineet matkatavarana

Yksityishenkilö saa kuljettaa henkilökohtaiseen tai kotitalouden käyttöön taikka vapaa-ajan tai urheiluharrastuksiin tarkoitettuja vaarallisia aineita, jotka on pakattu vähittäismyyntiä varten. Lisäksi polttonesteitä saa kuljettaa uudelleentäytettävissä astioissa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A kohdassa 1.1.3.1 (a) tarkoitettuja määriä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin kuljetuksiin ei sovelleta muita tämän asetuksen säännöksiä eikä Liikenteen turvallisuusviraston määräystä. Muihin yksityishenkilön suorittamiin vaarallisten aineiden kuljetuksiin

sovelletaan tätä asetusta ja Liikenteen turvallisuusviraston määräystä.

29 §

Radioaktiivisten aineiden kuljetusten hyväksyminen ja ilmoittaminen

Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 5.1 määrättyissä tapauksissa lähettäjän on haettava hyväksyntä radioaktiivisten aineiden kuljetukseen Säteilyturvakeskukselta ja ilmoitettava radioaktiivisten aineiden kuljetuksista Säteilyturvakeskukselle.

29 a §

Säteilysuojelu- ja laadunvarmistusohjelmat

Sillä, joka kuljettaa tai tilapäisesti säilyttää radioaktiivista ainetta, tulee olla säteilysuojeluohjelma, jollei Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A luvussa 1.7 toisin määrätä. Säteilysuojeluohjelmassa on esitettävä toteutettavat toimenpiteet radioaktiivisten aineiden kuljetuksesta ja tilapäisestä säilytyksestä aiheutuvan säteilyaltistuksen estämiseksi ja rajoittamiseksi. Nämä toimenpiteet on suhteutettava säteilyaltistuksen määrään ja todennäköisyyteen. Ennen kuljetus- tai säilytystoimintaan ryhtymistä säteilysuojeluohjelma on toimitettava tiedoksi Säteilyturvakeskukselle.

Jollei Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen A liitteen 1.7 luvussa toisin määrätä, toiminnanharjoittajan on laadittava toimintojen vaatimuksenmukaisuuden varmistamiseksi toiminnassaan sovellettava laadunvarmistusohjelma:

30 §

Viranomaiset

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos voi asettaa Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A kohdassa 2.2.62.1.9 tarkoitettuja biologisia tuotteita koskevia lisävaatimuksia tai -rajoituksia.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi asettaa lisävaatimuksia tartuntavaarallisia aineita sisältävän eläinperäisen materiaalin kuljetukselle irtotavarana Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A kohdan 7.3.2.6.1 mukaisesti.

33 a §

Alueellinen kuljetusrajoitus ja tunnelirajoitus

Alueellisesta kuljetusrajoituksesta tai tunnelirajoituksesta huolimatta vaarallisia aineita saa kuljettaa erityisestä syystä rajoitetulla alueella poliisipäällikön määrääjäksi antamalla luvalla.

34 §

Onnettomuudet ja niistä tehtävät ilmoitukset

Jos vaarallisen aineen kuormauksen, kuljetuksen tai purkamisen taikka säiliön sekä irtotavara-ajoneuvon ja –kontin täytön yhteydessä sattuu Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A kohdassa 1.8.5 tarkoitettu onnettomuus, kuormaaajan, täyttäjän, kuljetuksen suorittajan ja vastaanottajan on kunkin toiminnassaan tapahtuneesta onnettomuudesta annettava kuukauden kuluessa onnettomuudesta raportti Turvallisuus – ja kemikaalivirastolle. Jos kyseessä on radioaktiivisen aineen kuljetus, raportti annetaan myös Säteilyturvakeskukselle. Raportin tulee olla Liikenteen turvallisuusviraston määräyksessä olevan mallin mukainen.

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2015

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*

Hallitusneuvos *Tiina Ranne*

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa merkittävistä onnettomuuksista ADR-määräyksissä tarkoitettun onnettomuusselostuksen Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sihteeristölle.

36 §

Säteilyraja-arvojen ylityksestä annettavat ilmoitukset ja muut toimenpiteet

Jos radioaktiivisten aineiden kuljetuksen yhteydessä huomataan säteilyn annosnopeutta tai radioaktiivista saastetta koskevien Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisten raja-arvojen ylitys, vastaanottajan, kuljetuksen suorittajan ja lähettäjän on ilmoitettava ylityksestä muille kuljetuksen osapuolille ja Säteilyturvakeskukselle Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen liitteen A kohdan 1.7.6 mukaisesti sekä ryhdyttävä muihin Liikenteen turvallisuusviraston määräyksen mukaisiin toimenpiteisiin raja-arvojen ylityksestä aiheutuvien vaarojen poistamiseksi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2015.